

ROZŁOŻONY (21) *part praet pass pf*

rozłożony (19), **rozłożon** (1), rozłożony a. rozłożon (1).

roz- (21), [ros-].

Pierwsze oraz drugie o jasne; w formach złożonych -on- (5), -ón- (1) OrzQuin; w formach niezłożonych -on-.

sg m A rozłożony (1). ◇ f N rozłożóną (2), rozłożona (1), rozłożon(a) (1); ~(attrib) -ą (1); ~(praed) -ą (1) RejAp, -a (1) SarnStat. ◇ A rozłożoną (1). ◇ n N rozłożon(e) (3), [rozłożono [może impers praet od ROZŁOŻYĆ]]; ~(attrib) -(e) (1); ~(praed) -(e) (2) BielKron, WujJudConf, [-o]. ◇ pl N m pers rozłoż(e)ni (3). m an rozłożon(e) [cum sb: konie] (1). subst rozłożon(e) (4). ◇ G rozłożonych (1). ◇ A m an rozłożone [cum sb: konie] (1). subst rozłożon(e) (1). ◇ I f rozłożon(e)mi (1). ◇ [du I f rozłożonoma [cum sb: rękoma i nogoma] SprChęd 89.]

Sł stp s.v. rozłożyć, Cn s.v. gęsto, Linde XVIII w. s.v. rozłożyć; poza tym w objaśnieniu s.v. rozłożysty.

1. Umieszczony w różnych miejscach (9) : Musaeum, Mieyfce gdzie xięgi rozłożone fą/ zdepká/ komorá/ álbo gmálzek do vczenia. *Mącz* 238c.

[*rozłożony po czym: Urodzaj siana. Tego bywa dostatek ku żywności dobytku wszelakiego folwarkowego [...], trudno jego wielkość wiedzieć, bo rozłożone po chlewach, po stodołach LustrMalb I 66.*]

*Wyrażenia: »rozłożone czasy [komu]« = rozplanowane w czasie (1): Horis suis uti, Godzin fwyh wżywác/ to yeft/ nieomifzkkáwác [!] pewnych íobie rozłożonych czáfów. *Mącz* 510b.*

*»rozłożone [= rozstawne] konie« [szyk 1:1] (2): Angaręia. Niewolftwo/ Niewola/ Pofty/ álbo podwodá/ to yeft/ Nayemne konie/ od miáfta do miáfta rozłożone. *Mącz* 9d; Napierwey tę nowinę Ian Zarębá s Kálinowey/ máiac rozłożone konie ktemu/ do Toruniá s Kráková Krolowi przyniofł *BielKron* 418v.*

a. Warstwą na czymś [na czym] (1) : Takiefz też rzodkiew nafkrobana [...] á z gorzałką w moździerz u wtluczóna/ pothym na pępek na chufcie fzyroko rozłożóna [...] czyni ítolcze wodne *FalZioł* V 84.

b. O wojsku [gdzie] (4) : przyiechawfzy Krol do Wilná/ kazał s Trok przywieść Carzá Zawońckiego do Wilná z iego towáryzfmi/ przeciw ktoremu Litwá fie żáfowáfá o ten wyftępek íz wćiekał y o iny. S tey przyczyny poftan był ná Kowno/ [...] drudzy [jeńcy] po wfiach rozłożeni pod ftrażá chowáni. *BielKron* 402v; A thák gdy fie pífáło/ látá 1538. íiągnáf [Piotr Wołoski] s fwymi ludźmi ná Podole [...]. Przeciw ktoremu náfzy Rotmiftrze kthorzy byli rozłożeni po miáfteczkach ná leże gothowáfí fie *BielKron* 424, 422v; *StryjKron* 697; [kthorzy [żólnierze z poboru] wlfzędzie od gránic rozłożeni bydf mieli. *BielKron* 1597 667].

2. Podzielony na części (6) :

*rozłożony wedle czego (1): A przeto w zebrániu náfzym vcćiwym á íáwnym bywáfá naprzod czytáne álbo ípiewáne modlitwy y wyznáne wiáry/ y bywa czytáne pífmá íwiętego/ wedle czáfu rozłożone ná dni íwięte zwyczáynym obyczáiem. *WujJudConf* 227.*

rozłożony na ile [czego] (3): Látá 1414 Krol Wládzíslaw z Withułem wypráfwiłí fie do Prus [...]/ bowiem nie vczynili dofyć fłowu Krzyżacy/ íáko mieli funę ná thrzy czáfy do roku rozłożóná położyć

BielKron 385; iż Dryiá [tj. trójkąt] iest trzykątna Figurá/ ná trzy węgly tak rozłożóna. ### *OrzQuin* H4v. Cf *Wyrażenie*.

Wyrażenie: »na [ile] części rozłożony« (1): V Pułczenié Czwartéy części ftarych fummm zá dożywoćiem/ tak dekláruiemy: że wżyftká fummmá ná cztery części ma bydz rozłożóna *SarnStat* 367.

Przen (1) :

Wyrażenie: »na raty rozłożony« (1): Thu [tj. *Apoc* 22/12] fie theż mogą wcielzyć wżyfcy wierni ná ziemi ktorzy thu ielzche boiuią iáko pocźciwi rycerze/ á morduią fie s tym nędznym fwiátem/ iż fłyżą że záplátá ich nie będzie im ná raty rozłożóna *RejAp* 193.

a. *O formowaniu oddziałów wojskowych* (2) :

rozłożony na co [= grupy] (1): Máią theż ci dwa [baszowie] pod fwą fprawą lud ná poczthy wielkie rozłożony rozmáitey fprawy/ y rozmáitym poftępkem idąc ku potrzebie woienney *BielKron* 260.

rozłożony na ile [czego] (1): Z drugiey ftrony Zorawioiw woýfko nieźliczone/ Ná kilká fet ogromnych hufow rozłożóna. *KmitaSpit* B.

3. *Rozstawiony, rozpostarty* (2) :

Wyrażenie: »rozłożone kramy« (2): Więc ná ściánach fpálery á rozliczne bramy/ A gdzye pórzryfz w káždy kąt rozłożóna kramy. *RejWiz* 11v; *RejAp* 152v.

4. *Wyciągnięty na boki, rozstawiony, rozsunięty* (2) :

Wyrażenia: »nogi rozłożone« (1): Albo zafię iżby fie przygodziło rodzenie dzieciátka nogami rozłożónemi fzyrokoko [!] [...] *FalZioł* V 22a; [*SprChęd* 89].

[»ręce rozłożone«: a na then krzis kazali Iezucristowi nagiemv wstepicz srekoma y snogoma roslozonoma. *SprChęd* 89.]

»szyroko, na szerz rozłożony« (1:1): *FalZioł* V 22a; Tabulata in arboribus, Ná dal y ná fzerz rozłożóna gáłęzi. *Mącz* 438b.

5. *Objaśniony, wytłumaczony* (1) : Explicitus liber, Rozłożóna xięgi álbo dopráwione/ Skończone. *Mącz* [305]b; [O to prosiemy, a jednak i z podziwieniem wam się oświadczaemy, iż się tak często ruchać a wicłać przy tychże artykulech nie będziecie, [...] a teraz oto zaś jaśnie wam to rozłożóno, cóście słyszeli i przyjęli. *AktaSynod* I 291].

Cf **NIEROZŁOŻONY, ROZŁOŻYĆ**